

To all lovers of Musick*As sonatas de Haendel***AL AYRE ESPAÑOL****EDUARDO LÓPEZ BANZO** clave e dirección

ALEXIS AGUADO violín

KEPA ARTETXE violín

GUILLERMO TURINA violoncello

XISCO AGUILÓ contrabaixo

Paraninfo da Universidade
(Facultade de Xeografía e Historia)

Santiago de Compostela

venres 9 outubro 2020

20:00

Baixo a dirección do seu fundador Eduardo López Banzo, Al Ayre Español, probablemente o conxunto de referencia estatal no eido da música barroca, inaugura o festival cun concerto dedicado ás sensacionais sonatas de Georg Friedrich Haendel. Para moitos, Haendel o máis importante operista do Barroco e, sen dúbida, figura transcendental na historia da música. Ademais do seu talento para a música de cámara, nestas sonatas publicadas en Londres en dúas coleccións distintas en 1733 e en 1739, atopamos sen dificultade a fértil imaxinación de Haendel como compositor de ópera, xa que conteñen unha forte presenza de elementos dramáticos e teatrais e mesmo foron definidas como "óperas sen palabras". Al Ayre Español é unha agrupación merecedora de notorios recoñecementos como o Premio Nacional de Música outorgado polo Ministerio de Cultura. Con máis de trinta anos de experiencia ás súas costas e toda unha institución musical e cultural, Al Ayre Español goza dunha gran reputación internacional, é invitado repetidamente para actuar nos máis prestixiosos festivais e salas de concerto do mundo e atesoura unha amplísima e galardoadada discografía.

AL AYRE ESPAÑOL**EDUARDO LÓPEZ BANZO**

Fundado en 1988 por Eduardo López Banzo co propósito de facer fronte aos tópicos que daquela rodeaban as interpretacións da música barroca española, o espírito de Al Ayre Español sempre foi combater estes clichés con rigor, excelencia na interpretación e o ánimo de insuflar nova vida ás músicas do pasado na oferta a un público contemporáneo. Al Ayre Español tense convertido, non só nunha formación prestixiosa, senón nunha filosofía de interpretación que Eduardo López Banzo construíu paseniñamente cos seus músicos e que agora é recoñecible, solicitada e aclamada en todo o mundo.

Trinta anos nos festivais e teatros máis importantes de Europa, catorce anos como orquestra residente no Auditorio de Zaragoza, dezoito discos, premios e distincións nacionais e internacionais e unha incesante axenda de compromisos, confirman que o conxunto aragonés é unha das referencias máis salientables no eido da música antiga e barroca a nivel internacional. Al Ayre Español ten actuado nos escenarios máis prestixiosos do mundo: Concertgebouw de Ámsterdam, Musikverein e Konzerthaus de Viena, Tonhalle de Dusseldorf, Konzerthaus e Filharmónica de Berlín, Théâtre des Champs Élysées e Cité de la Musique de París, Teatro Real e Auditorio Nacional de Madrid, Palau da Música Catalana e Gran Teatro do Liceu de Barcelona, Laeishalle de Hamburgo, Library of Congress de Washington, Palais des Beaux Arts de Bruxelas, Arsenal de Metz, etc. Tamén é convidado aos máis importantes festivais: Festival de Pascua de Baden Baden, Bachfest (Lepizig), Festival de Música Antiga de Utrecht, Internationale Festtage Alter Musik (Stuttgart), Schleswig-Holstein Musik Festival, Dresdner Musikfestspiele, Toulouse les Orgues, Festival de Ambronay, Festival Händel de Halle, Festival International d'Opéra Baroque de Beaune, Festival de Saintes, Festival Internacional Cervantino (México), Festival Monteverdi (Cremona), Authentica (Israel), Festival Via Stellae (Santiago de Compostela), Festival Antiquarium (Moscou), Festival de Música Religiosa de Oslo, Primavera de Praga, Festival Internacional del Camino de Santiago, etc. Al Ayre Español ten realizado gravacións discográficas para os selos Almagora, Fidelio, Deutsche Harmonia Mundi, Harmonia Mundi France, Naïve-Ambrosie e Challenge Records.

Al Ayre Español recibiu o Premio Nacional de Música 2004 outorgado polo Goberno de España e é Embaixador de Zaragoza dende 2011. Conta co patrocinio de Industrias Químicas del Ebro e do Ministerio de Cultura de España e mantén un acordo de residencia co Auditorio de Zaragoza dende 2004.

PROGRAMA**Georg Friedrich Haendel (1685-1759)**

Sonata op. 2 núm. 4 en Fa Maior, HWV 389

Larghetto – Allegro – Adagio – Allegro – Allegro

Sonata op. 2 núm. 6 en sol menor, HWV 391

Andante – Allegro – Arioso – Allegro

Henry Purcell (1659-1695)

Suite en sol menor Z. 661

Prelude – [Almand] – Corant – Saraband

Ground, Z. 222

Suite en Re Maior Z. 667

Prelude – Almand – [Hornpipe]

Georg Friedrich Haendel (1685-1759)

Sonata op. 5 núm. 4 en Sol Maior, HWV 399

Allegro – A tempo ordinario – Allegro non presto –
Passacaille – Gigue – Menuet

Sonata op. 5 núm. 5 en sol menor, HWV 400

Largo – Come alla breve – Larghetto – A tempo giusto
– Air – Bourrée**AL AYRE ESPAÑOL**

EDUARDO LÓPEZ BANZO clave e dirección

ALEXIS AGUADO violín

KEPA ARTETXE violín

GUILLERMO TURINA violoncello

XISCO AGUILÓ contra baixo

TO ALL LOVERS OF MUSICK**As sonatas opus 5 e opus 2 de Haendel,
entre o lirismo e a furia**

Javier Marín-López

Ao longo da súa vida, Georg Friedrich Haendel compuxo unhas vinte trío-sonatas, das que trece foron publicadas en Londres en dúas coleccións distintas: seis sonatas editadas en 1733 como opus 2 (HWV 386-391) e outras sete impresas en 1739 como opus 5 (HWV 396-402). Al Ayre Español, apenas tres anos despois da gravación desta última, publicaba en 2019 unha introspectiva versión do opus 2 titulada *I vanni occulti* en velada alusión á alegoría da vanitas e ao efémero paso do tempo, que completa e á vez complementa o seu primeiro achegamento ás trío-sonatas de Haendel. Ambas gravacións conforman un proxecto unitario que brinda ao ouvinte unha versión apaixonada e apaixonante desta exquisita música de cámara na que afloran, con particular intensidade expresiva, os dous polos estéticos presentes no universo camerístico haendeliano (e no propio Eduardo López Banzo): o lirismo máis contido xunto ao furor máis explosivo.

Á diferenza das sonatas opus 5, que revelan una aproximación máis madura, flexible e persoal á estrutura da sonata tal e como quedou codificada por Corelli (engadindo un ou dous movementos de danza, ao estilo da suite francesa), as sonatas opus 2 seguen moi de preto o patrón formal corelliano da sonata da Chiesa. Como é característico en Haendel, non toda a música nestas dúas coleccións de sonatas era completamente nova, ou dito noutros termos, foi reutilizada –de maneira literal ou transformada– noutras composicións creadas antes e, sobre todo, despois de ter composto as pezas que integran especialmente o seu opus 2. E é que en Haendel, acaso máis que noutros compositores da súa xeración, dáse a máxima da intertextualidade: todo acto creador é debedor da historia da cultura (entendida como un espazo diacronicamente acumulativo) e todo texto contén, de xeito explícito ou implícito, referencias e trazas doutros textos anteriores, que se proxectan tanto no autor como no lector/ouvinte e que acaban por configurar procesos de significación complexos e cambiantes no tempo.

Xunto ao estimulante xogo de relacións formais e simbólicas que estas conexións intertextuais ofrecen ao avezado ouvinte haendeliano, hai outra dimensión adicional que pode inspirar a escoita das sonatas que integran este programa: a súa condición de ópera sen palabras, abstracta, e a forte presenza de elementos dramáticos, perceptibles sobre todo nos movementos lentos. E é que a fértil imaxinación do Haendel operista está moi presente en toda a súa música instrumental.